

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

תשעין וז' מתו בעין הרע ואחד בדרך ארץ. וא"ת א"כ בני יוסף שלא שלטה בהן עין הרע^א היה להן לחיות הרבה

מכל השנאים וי"ל שמתו בדרך ארץ יותר מאחרים כשהקציה היה רוצה להמיתן היה שולח להם חלאים אחרים: **צנים**. קור כדמוכה

הכל פחים חוס כדמוכה צריש מסר' ע"ז (דף ג: ושם ד"ה הכל) ומיירי הכל במאורעות הבאים על האדם דאלו במדות אמר צ"ל כל היד (גדה

דף ט: ושם ד"ה הכל) הכל בידי שמים מוח מיראת שמים: **שיתין** רהיבי רהוב. יש מפרשים לנקט שיתין לפי שימי החורף ששים וכן ימי הקיץ כדאמר לעיל (דף ק:) ופת

שחרית מצלת מן החמה ומן הלנה א"כ כן דרך למינקט בכל מקום שיתין כדאמר בהחובל (ב"ק דף ק"ג:) שיתין

תכלי מטייה לככא דקל חצריה שמע כו': **ארבע** גרמידי דאניגרי זריז בהו. פירוש ארבע אמות שאמה מודד לצני אניגרא שדוליס משם להשקות שדומיהם זולו פירוש

מדוד אותם שחוקות ולא ממונמות כדי שיוכלו לעמוד שם צריח ולא כפי' הקונט' דעל נהרה שמניחין

מקום גם למושי ספינות לא תמשח כלל שצריכין ריוח הרבה שלא יפלו במים אלא בלא מדידה יתנו שיהא

(ט) ניכרת ונראה לעינים:

בתרי עברי נהרא קוצו. פי' ענפי אילנות היער קוצו

שצריכין להטות כתפיהם לזד היער שלא יפלו במים ו'וא"ת דאמרינן

בסוף פרק המוכר פירות (ב"ב דף ק"ט:) ושם ד"ה ואמה) אמה בית השלחין

אני מוכר לך נתן לו צ' אמות לתוכה אמה מכאן ואמה מכאן והכל אניגרא

הוא יאור גדול להשקות כל אותה בקעה לכך צריך ארבע אמות לאגפיה

תדע דהתם זורעים אותן אמות ונוטעין שם אילנות כדאמר התם אבל הכא אין זורעין ונוטעין כלל

שכל העם הולכים שם להשקות שדומיהם והא דקאמר דאנרא לכ"ע לאו משום דאניגרא ליהו כוליהו

דאדם אחד אלא אינו דכ"ע אלא לאותן המשקין שדומיהם לזד אי' נמי ארבע אמות דהכא היינו צ' אמות של תוכה ואמה מכאן ואמה מכאן:

ליקון

בהו דאנהרא לא תמושנהו כלל רב יהודה לטעמיה דאמר רב יהודה ארבע אמות דאניגרא לבני אניגרא דאנהרא ידכולי עלמא מכריז רבי אמי מלא

כתפי נגדי בתרי עברי נהרא קוצו רב נתן בר הושעיא קץ שיתסר אמתא אתו עליה בני משרוניא דפנוהו הוא סבר כרשות הרבים ולא היא התם

בעינן כולי הכא ימושם אמתוחי אשליהו הוא כמלא כתפי נגדי סגי רבה בר רב הונא הוה ליה ההוא אבא אגורא דנהרא אמרו ליה

ניקוין מר אמר להו קוצו עילאי ותתאי והדר ניקוין אגא היכי עביד הכי והכתיב^ה התקוששו וקשו^ו ואמר ריש לקיש קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים התם אבא דבי פרוק רופילא הוה ואמר אי קייצו קייצנא ואי לא קייצו אמאי איקוין דאי ממתחי להו אשליהו מסתגי להו ואי

לא קשיא. לרב ארנב: שורא וריסקא. חומה ורתוקת גדר של נארים כמו (איכה ב) חיל וחומה: כל חלי. דבר שכל החלאים תלוין

צו וזו העין עין רעה: **עזד מה דעצה**. יודע היה ללחוץ על הקצרות ולהצין על כל קצר וקצר צאיו מיתה מת אס מת

צומנו אס בעינן רעה^ה: **הכל צרות**. כל החלאים ותולאות מיתה על נשיבת הרוח צאין הכל לפי השעה והאדם יש לך ארס שרוח פלוני קשה לו

ובשעה פלוני: **והאיכא הרוגי מלכות**. הרוגי מרצ: אי לאו זיקא. שנכנס במכה: **עזדי סמא וחיי**. סס המהצר צטר חמוכה ומן העשצים הוא

כדאמר בהמוכר את הספינה (ב"ב דף ע"ד:) **ליניס פחים**. קור הנופה. ולא היינו רוח דקאמר שמואל דשמואל זיקא בלא צינה נמי מוקת: **וו מרה**.

שהמרייה שבה גדולה ונבצעת ומתפשטת בגדין ונעלמות: **וולן פס צמלה מצטלתן**. כדליף לקמן מקראי: **וקיסון של מים**. למי שאין לו יין: **וויקין**. היינו רוח דלמנר

שמואל: **מהכימה פסי**. שדעמו מיושבת עליו לפי שאינו מנטער צעיניו: **ווכס צדון**. אס יש לו קין עס חצירו דעמו מיושבת לייצן

דצדיו צב"ד להטעים: **לנמוד וללמד**. מחמת ישוב הדעת: **ודצרו נשמעין**. לצרות שיש לו לצ להטעמין: **הכל זיעה וחוה**: **נוקק לאספא**. אס בעל

הרהורים הוא ומתוך שלבו טוב צבקר שאכל קלת תובע לאסתו ונצלתו לשוק ורואה נשים אינו מתאוה להן:

כינה שצני מעיין. תולעים: **מוזיא אס הקנאה ואס הסגר**. ששכאין לבו טוב עליו הוא נוח לכעוס: **ואמרו רבנן השכם ואכול**. צערי פסחים

(דף ק"ב) צדכרים שזיה^ט רבי לבניו: **משוחאה**. מודד קרקעות היה בשכר לקונים ולמוכרים ולאחין ולשותפין

הצאין ללוק: **כורכמא יושקא**. כרכום של גן שקורין קרו"ג אודמינגל"ט והוא משוצח שצורכרמין: **ארבע אמות דאניגרא**. אמת המים שהמשיכוה מן הנהר הגדול אל השדות על פני

הבקעה כולה ומניחין צעלי כל שדה ושדה מלרוע את אגפיה רוחב ארבע אמות שלא תתקלקל שפתה ומודדין אותם כולס צימד ומציינים אותם שלא יחרשו מן הסימן ולמוך: **זולו כהן**. אל מדקדק בהן להרמיזין: **לא פמשחנהו כלל**. אלא באומד הדעת מניחין כדי שיהו ניכרים לעינים

שהן שלימות ורמזות: **לניני אניגרא**. אינו מוזק אלא יחידים יש צדן למחול: **לכ"ע**. ומאן מחיל: **מלי כספי נגדי צטרי עברי נהרא קוצו**. המולא יער או אילנות נטועין על שפת הנהר יקון צרוחב מלא כמף מושכי חבל הספינה והן מטין עלמן

באלכסון והולכין כשהן משופעין לזד היצשה שלא תמשכס הספינה למים וכל כמות הצריך להלוכס דינס לקון

וצשני עברי הנהר שפעמים שהילוכן מכאן ופעמים שהילוכן מכאן: **קן שיספר אמסא**. (ט) כרוחב דרך רה"ר

כדתנן צבצא צמרא (דף ק"ט) דרך רה"ר שש עשרה אמה: **צני משרוניא**.

שם העיר והיער היה שלהן: **דפנוסו**. הלקוהו: **אשליסן**. חבלין שלהן: **אנא**. יער על הנהר אצלי למעלה הימני ולמטה הימני הילוך דרך המים: **הסס דבי פרוק רופילא** הוה. אותן שלמטה ושלמעלה לא של ישראל היה שיכול לקצון אותו יער של בית פרוק פחת פרסיים היה וידוע הוא שלא יקוצו ומה תועיל קצינה שלי: אי ממחיה אשליהו מססגי להו. אס יוכלו לתמות חבלם ולצא ממסע למסע או מכפר לכפר לילך ממטה למעלה ליכו:

ואס

א) גני הערוך קמאר וכן גי' הרשבי"ם ב"ב ע"ד: ד"ה סמכין. ט) גני' חוס' ממונות ל' ד"ה הכל וצ"ב קמד: ד"ה מון ועצ"ז ג: ד"ה שומר. א) ע"ז א) צ"ב קמד: כמובות ל' ונ"ש. ד) צ"ב צ"ב: ע"ש. ט) גני' שם וע"ש גני'. ו) נפסיס קיב. צ"ב צ"ב: ט) זה הדבור ודבור המתחל צמח ב' הכל ד"ה. מהר"ם. ט) קושא ואת קלי אלעיל אד' גרמידי דלניגרא. מהר"ם.

תורה אור השלם

1 והסיר י מן ה' כל חלי וכל מדוי מצרים ור' עים א"ש' ד'ע'ת לא ישיקם ד'ר ויתנם בג'ל שצ"א: דברים ז טו
2 צינים פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם: משלי כב ה
3 לא ירעבו ולא יצמאו ולא יפם שרוב וקמש פי מרחקם יתגבם ועל מבועי מים יתגלם: ישעיהו מט י
4 ועברתם את יי אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך וחסרתיו מוקה מקרבה: שמות כה כה
5 התקוששו וקשו הגוי לא נקשו: צפניה ב א

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה קן שיספר אמסא בריהב הס"ד ואח"כ מ"ה צני משרוניא ואח"כ ד"ה דפנוסו הלקוהו ואח"כ מ"ה כר"ה כמתן וכו' ואח"כ ד"ה אשליסן: ב) חוס' ד"ה ארבע וכו' שיהא ניכר כל"ל ואת ת' נמחק והד"ה עס ד"ה צמרי: